

Hellén-keresztény Európa

2015 július 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Kedves olvasóm kérde: Miért használtam „Multikultúra” cím? Írásomban a „hellén-keresztény európai kultúra” kifejezést? Holott keresztény vagy zsidó-keresztény kultúrát szokás emlegetni? Így igaz.

Ám, az öregedés útjára tévedve sz?rszálhasogatóvá, bakafántossá váltam történelmi tények dolgában.

Induljunk el a kályhától. Nagy Sándor (Kr. e. 356–323) harminchárom évet élt, tíz esztendő uralkodott, de a rövid idő alatt olyan hatalmas birodalmat kaszabolt össze karddal, amelynek kulturális hatása máig tart. 2693 (?) éve. A Krisztus születése előtti évszázadban összeomlott a hellén birodalom, helyét a rómaiak foglalták el, de megörökölték a hellén kultúrát, s ez határozta meg a Földközi tenger népeinek műveltségét. Ám a hellenisztikus kultúra a Krisztus utáni évszázadban is tartott, sőt szerintem mindmáig érezteti hatását, csak nem tudatosítjuk. A római arisztokrácia és a nép jobbik része görögül beszél még az ötödik században is, és a görög az uralkodó nyelv a Földközi tenger környékén és így Kis-Ázsia részein is.

Hihetetlen nimbusza él a görögségnek a Római Birodalomban. Cicero azért korholja honfitársait, mert a görögöt felsőbbrendűnek tartják önmaguknál. Az etruszk festészet a görög utánzata, az itáliai szobrok között rengeteg a görög szobormásolat. De még az 1440-es években Ferrarában tanuló Janus Pannoniust is azért fogadja el a bennszülött itáliai, mert tud legjobban görögül. (Az öntelt olaszok „oltremontanónak”, hegyentűlinak, „forestierének”, erdőntűlinak, netán „settetrionálénak”, északról jött-mentnek csúfolják a külföldi diákokat, ahogyan manapság a nyugatimádó sznobok lebalkániznak másokat. (Főleg bennünket.) Csak tréfaként említem: az amerikai Philadelphia városnév hellenisztikus szóösszetétel: „testvérszeretetet” jelent. Krisztus utáni első évszázadi szövegben, Szent Pál levelében találhatók.

Ha már Szent Pál. A hellenisztikus kultúrájú göröglakta kilikiai Tarsosban született, s ott is élt 14 éves koráig. Zsidó tudatú szülei ekkor küldik Jeruzsálembe, hogy ismerkedjék meg ősei kultúrájával is. Mert a zsidó diaszpóra hellenizálódott, anyanyelvét is elfelejtette. Az alexandriai zsidó közösség számára ezért fordítják le görögre az Ószövetséget (Septaguinta). A gyermek Pál körülmetélésekor a Saul nevet kapja, de mivel római állampolgár, Paulusnak is nevezik. Tarsosban még használja mindkettőt.

Mivel az őskeresztények szent iratai a hellenizmus korában születtek, azokat is görögül írták. Máté evangélista ugyan arámiul fogalmazott először, de a – föltételezések szerint – ő maga fordította görögre „jó híret”. A négy evangélista között volt egy görög is, az antiochiai Lukács, ő tehát eleve hellénül írt, de a másik két zsidó apostol is görögül alkotta meg evangéliumait. A sok nyelven tudó Szent Pál görögül írt, ő tartom az első evangélistának. Ő használta először műveire az „evangélium” örömhír értelmű szót.

Görögül terjesztették a kereszténységet, mert a latin világbirodalomban a többség még mindig görögül beszélt vagy legalábbis tudott. A nagy keresztény filozófus, Origenész (195–259) görög volt és görögül bölcsekedett.

Az evangéliumok a hellenizmus utolsó évszázadában születtek, hellén kulturális környezetben, s alkotóik aligha vonhatták ki magukat az uralkodó hellén kultúra hatása alól. Ám a negyedik század második felére a görög nyelv helyére a latin nyomult. A zseniális Damasus pápa (304–384) fölismerete ezt a változást, s Jeromossal lefordíttatja a szent iratokat latinra. A katolikus egyház hivatalos nyelve azóta latin. Ám az Európát megteremtő kereszténység mindmáig ?rzi megszületése korának hellenisztikus hagyományait.

Szalay Károly - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ

www.magyarmenedek.com

Ajánló

